

PAPRICA
PETITE ENFANCE
PHYSICAL ACTIVITY PROMOTION
IN PRIMARY CARE

KAKO SE POKRETATI S DETETOM

Od 2.5 do
4 godine

POKRETATI SE, ... A ZAŠTO?

Radi zdravog razvoja deteta

Sigurno i vi vidite da ja za zdravlje vašeg deteta važno da se ono pokreće. Trošeći svoju unergiju, dete se smiruje, bolje spava i ima bolji apetit. Kroz igru i pokret, ono stiče poverenje u sebe, izražava svoja osećanja i uspostavlja odnose sa drugima.

Kao što to potvrđuju naučne studije, kroz pokret deca postaju spretnija i samim tim manje se izlažu opasnosti da se povrede. Redovna fizička aktivnost je dobra za kosti, za srce i za telesnu težinu. Pokret takodje pomaže i sticanju znanja (na pr. govor).

Deca imaju potrebu da se pokreću

Deca retko mogu da miruju duže vreme i daju utisak da se dovoljno pokreću. Medjutim, opšta fizička kondicija dece se umanjila poslednjih godina. Ta tendencija ne zavisi od naše volje. Ona je pre svega uslovljena savremenim životom: svakodnevnicama opterećena obavezama, motorizovan prevoz, mnogo aktivnosti u sedećem položaju, raznorazni ekrani (TV, telefoni, itd.) i uslovi životne sredine koji nameću izvesne stege (udaljeni parkovi, opasni putevi i ulice, susedi osteljivi na buku, itd.)

A ipak, pokret je nešto što je prirodno za dete. Pa čak i obične aktivnosti za dete su vrlo dobre.

Kako da pratite svoje dete?

Ovde ćete naći predloge za pokrete u svakodnevnom životu. Vaša mašta, i mašta vašeg deteta, pomoćiće vam da ih dopunite.

POTREBNO MI JE DA SE POKREĆEM DA BIH...

... razvijao
svoju ličnost

Da bi me pratili, moji roditelji mogu:

- » Da me ohrabre da izrazim svoje mišljenje i svoju maštu
- » Da brinu da budem u društvu dece moga uzrasta
- » Da mi pomognu da poštujem uputstva i pravila
- » Da mi pruže trenutke kada mogu da naučim da nešto uradim sam/sama
- » Da me izvedu napolje po bilo kakvom vremenu

... vežbao pokrete
i obuzdao
svoju energiju

... upoznao sopstveno
telo i bio spretnan
s rukama

... se sretala
sa drugom decom

... učila... i razumela svet
koji me okružuje

KRETATI SE I KADA SE IMA MALO VREMENA?

zaigramo zajedno

Odaberite muziku koju volite i plešite s detetom.

Može i ovo

Menjajte ritam i vrstu muzike.

Da pomognem mami i tati

Predložite detetu da vam pomogne da uspremite kupovine. Ono može da nosi predmete raznih oblika, veličine i težine i da ih stavlja na svoje mesto.

Može i ovo

Spremati po kući.

skačem, polećem!

Neka se dete baci na gomilu jastuka ili neka se kotrlja po ćilimu.

Može i ovo

Držeći dete za ruke, pustite ga da skače po krevetu.

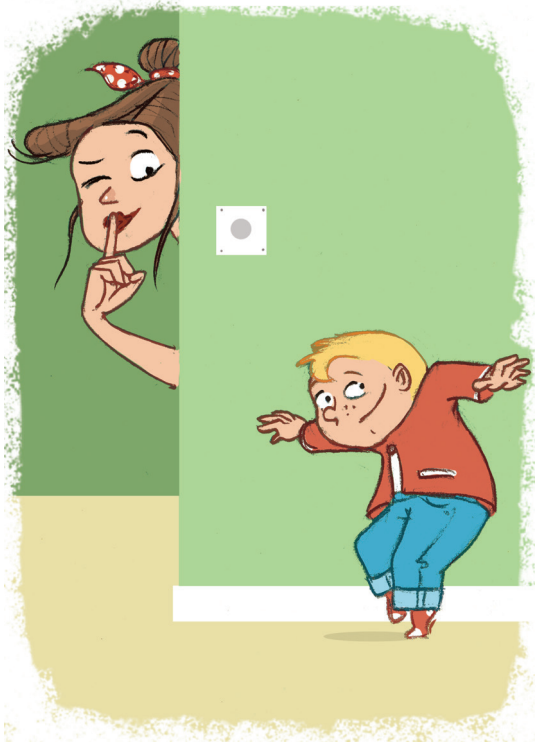
POKRETATI SE A DA TO NIKOME NE SMETA?

Prerušavanje

Dajte detetu vreću ili kutiju punu odeće koja je za njega prevelika, šušira, tkanina ili vašu odeću i cipele.

Može i ovo

Detete će da oblači i svoje lutke ili miljenike.

Žmurke, ali tiho

Igrajte se sa detetom, u stanu, žmurke.

Može i ovo

Igrajte se žmurke van stana, napolju, sa drugom decom.

Pažnja, krokodili!

Obeležite na podu stazu između dve linije (lepljiva traka, konopac, grančice, itd.) Ko ne hoda po stazi, pada u vodu.

Može i ovo

Hodajte jedan za drugim. Prvi pravi neke pokrete, onaj iza njega imitira.

SUVIŠE UMORNO DA BI SE POKRETALO?

Koliba

Prekrijte sto ili stolice prekrivačem. Dete će da izmisli neku priču i da se podvuče ili da se odmara unutar svoje kolibe.

Može i ovo

Napolju, van stana, uzmite kamenčiće ili gtranciće da obeležite kolibu.

Svet predmeta

Dajte detetu razne predmete (korpu za rublje, kutije, novine i časopise, itd.), da bi se s njima igralo.

Može i ovo

Napravite loptice od novina, pa ih bacajte u korpu ili probajte da napravite mačeve.

Crta povučena olovkom postaje...

Crtajte s detetom.

Može i ovo

Nacrtajte neku životinju, pa je onda s detetom imitirajte.

POKRETATI SE DA DETE BUDE MIRNO?

Djiha-djiha, moje konjče

Stavite razne predmete na pod da biste napravili prepreke. Dete će moći da ih preskače, kao konjče.

Može i ovo

Napolju, dete može da se penje na zidić, stepenicu ili klupu, pa da odande skače.

Sezonsko sakupljanje i branje

Otidite u šetnju da u prirodi sakupljate razne stvari (kamenčiće, lišće, kestenje, itd.).

Može i ovo

“Svirajte” treskajući sabrano kestenje ili tako što ćete ga baciti u neku posudu.

Improvizovani fudbal

Izadjite napole, ponesite loptu i igrajte fudbal s detetom.

MALO VIŠE OBAVEŠTENJA

Rendez-vous na www.paprica.ch gde ćete naći informacije u raznim oblicima - brošure, video snimke, itd. - koje vam nude brojne savete, ideje za igre i obaveštenja (Internet stranica je na francuskom).

OSNOVNI POKRETI

- » Verati se, izdizati se, držati se uspravno, penjati se
- » Održati ravnotežu
- » Bacati i hvatati
- » Skakati uvis i nadole
- » Klizati se (tobogan), pokretati se na točkicama
- » Ljuljati se ritmičnim pokretima koji se ponavljaju
- » Kotrljati se, prevrtati se, više puta uzastopce
- » Koristiti svoju snagu
- » Plutati u vodi, savladivati padove i strah od praznog prostora
- » Tražiti situacije u kojima postoji neki rizik (opasnost) i savladati ih
- » Trčati i isprobavati svoje granice (do izvesmog stepena zdravog umora)
- » Uvežbavati se u pravljenju "figura" i predstavljati ih

PREPORUKE

FIZIČKA AKTIVNOST

Deca uzrasta od 2.5 do 4 godine trebalo bi da budu fizički aktivna bar 3 sata (180 minuta) dnevno (da se igraju napolju, da trče, da skaču, itd.).

AKTIVNOSTI U MIRUJUĆEM POLOŽAJU

Smanjite, što možete više, aktivnosti u mirujućem položaju.

Izlaganje ekranima (TV, računar, igrice, itd.) nije preporučljivo do 3 godine uzrasta.

Od treće godine, ograničite vreme pred ekranima na najviše 1 sat dnevno.

IMPRESSUM

// AUTORI

Fabio Peduzzi¹

Nicola Soldini¹

Dr. méd. Lise Miauton Espejo²

// Razradjeno u uskoj saradnji sa

odeljenjem Psychomotricité de

la HETS Genève, HES-SO/Genève:

A.-F. Wittgenstein Mani, profesorka HES

C. Blanc Müller, predavačica HES

M. De Monte, predavač HES

L. Chuard, studentkinja

O. Crivelli, studentkinja

// ILUSTRACIJE

Joël Freymond

// GRAFIKA

Tessa Gerster

// IZDANJE

Prvo izdanje na francuskom 2014

Prevod: 2016

// PREVOD

Appartenances, Lozana

Olga Marković Wagnières

©¹ Ligues de la santé, Programme cantonal «Ça marche!», Lausanne (Udruženja za zdravo, Kantonalni program «Ça marche!», Lozana)

² Département médico-chirurgical de pédiatrie, Hôpital de l'enfance de Lausanne (Mediko-hirurška služba pedijatrije, Dečija bolnica u Lozani)